

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCXVIII. ad annum MCLXXIX.

Parisiis, 1644

XIII. Quod si aliquis vi compulsus, aliquam sibi matrimonio copulauerit, & eam non cognouerit, & aliam postea susceperit, non est cogendus ad prima[m] redire.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15588

Sponsalia,
sed non ma-
trimonium,
recte con-
trahi in cō-
ditionis
euentum.

aliquas mulieres ducturos, & postea eis incognitis, dimittunt terram, & se ad partes alienas transferunt: hoc tuae discretioni volumus innotescere, quod liberum erat mulieribus ipsis, si non est amplius in facto processum, ad alia vota transire: recepta tamen de periurio poenitentia, si per eas non steterit, quo minus matrimonium consummetur: Si vero aliquis sub huiusmodi verbis iuramentum praestiterit alicui mulieri, Ego te accipio in vxorem, si tantum mihi donaueris: reus periurii non habebitur, si eam nolentem sibi soluere, quod iuramento sibi petiit dari, non acceperit in vxorem, nisi consensus de praesenti, aut carnalis sit inter eos commixtio subsequuta.

C A P. XIII. *Idem abbati de Fontibus, & M. vicario.*

Significauit nobis O. Andegauen parochianus Eboracensis ecclesiae, per VV. fratrem suum, quod VV. de Romare, qui est ex hac luce subtractus, eum capiens, tamdiu in vinculis ferreis & carcere tenuit, donec iurare coegit, quod Ha. mulierem duceret in vxorem. Cum autem carcerem & vincula euasisset, aliam in vxorem accepit, de qua filios procreauit. Postea vero idem O. a praefata Ha. coram venerabili fratre nostro Eboracensi archiepiscopo apostolicae sedis legato tractus in causam, ab eo coactus est iuramento firmare, quod ad illam quam sponte acceperat in vxorem, non accederet, donec lis esset ecclesiastico iudicio terminata. Ceterum quia priusquam de causa cognosceretur legitime, praenominata Ha. diem clausit extremum, praedictus O. ad eam de qua filios habuit, reuertit non audet. Inde est, quod discretioni tuae per A. S. P. M. quatenus rei veritate diligenter inquisita & cognita, si vobis constiterit quod eidem O. tanta vis illata fuerit, vt praedictam Ha. iuraret in vxorem accipere, & quod sponte in eam non consenserit: nec post praestitum iuramentum ipsam carnaliter cognouerit: propter hoc non dimittatis, quin ad illam quam postea accepit in vxorem, reuertendi, appellatione cessante, liberam tribuatis facultatem. Verum si praenominatus O. in praefatam Ha. consensit, & post praestitum sacramentum, quod ipsam in vxorem acciperet, carnaliter cognouit, ne ad secundam reuertatur, sub interminatione anathematis inhibea-

27. Quest.
1. Palam
duobus.

ANNO CHRISTI 1179. hibeatis, dantes ei licentiam, aliam, si voluerit, ducendi vxorem.

* *Tricesis* CAP. XIV. *Idem * Cretensi episcopo.*

Significasti nobis, quod quidam miles in prouincia tua vxorem suam sine iudicio ecclesie & auctoritate dimiserit, pro eo quod suggestum ei fuerat, ipsam incestum cum quodam consanguineo suo commisisse, & propter hoc vinculo fuit excommunicationis adstrictus. Verum mulier ipsa non continuit, sed sobolem ab alio viro suscepit: nec minus postulat viro suo restitui, asserens se ab ipso iniuste fuisse dimissam, & eundem virum materiam adulterandi sibi dedisse. Vnde quia nos consuluisti, vtrum mulier ista debeat viro suo restitui, & vir ad eius receptionem compelli: fraternitati tue presentibus literis respondemus, quod si manifestum est, mulierem ipsam adulterium commisisse post dimissionem, sed non * idem si ante, ad eam recipiendam prefatus vir cogi non debet, nisi constaret ipsum cum alia adulterium commisisse.

27. Quest. 2.
Si tu abstin.

CAP. XV. *Idem Vigornensi episcopo.*

Ad aures nostras perlatum fuisse cognoscas, quod cum quidam parochianus tuus vxorem duxisset, ea dimissa, aliam, scilicet ei consanguineam, sibi copulare presumpsit, & eam carnali commixtione cognoscere, & secum tenere minime dubitauit. Cumque prior mulier super hoc querelam mouisset, matrimonium eius denegauit, & secundae copulam professus est. Vnde cum primum coniugium aduersus eum per testes probaretur fuisse, quoniam a secunda recedere noluit, ad audientiam nostram appellauit. Super quo vtique prudentie tue respondemus, quod si prima mulier & secunda, se vel prima vel secunda linea contingunt, tu virum facias vtraque, omni contradictione & appellatione cessante, carere, & sine spe coniugii perpetuo manere. Si vero eas * interdicto gradu solummodo vel supra sese attingere constiterit, tu ipsum compellas a secunda recedere: & de commisso poenitentia sibi condigna imposita, eum priorem sicut vxorem suam recipere, & maritali de cetero affectione tractare constringas.

25. Quest. 5.
de affinit.

* fort. in
tertio